

जुहोति । दशाक्षरा विराट् । विराट् कृत्स्नस्यान्नाद्यस्यावरुद्धौ”  
॥ ६ ॥ इति । दशसङ्ख्यासाम्याद्विराट्सम्पत्तिः ॥

इति चतुर्दशोऽनुवाकः ।

अथ पञ्चदशोऽनुवाकः ।

(१) चतुर्दशेऽन्नहोमा विहिताः । पञ्चदशे तु प्रकारविशेषो विधीयते । तत्रादौ कालविशेषं विधत्ते । “प्रजापतिरश्वमेध-  
मसृजत । तं सृष्टं रक्षां स्यजिघांसन् । स एतान् प्रजा-  
पतिर्नक्तं होमानपश्यत् । तानजुहोत् । तैर्वै स यज्ञाद्रक्षां  
स्यपाहन् । यन्नक्तं होमाञ्जुहोति । यज्ञादेव तैर्यजमानो  
रक्षां स्यपहन्ति” इति । प्रजापतिसृष्टम् ‘अश्वमेधं’, यदा  
‘रक्षांसि’, हन्तुमैच्छन् । तदा ‘प्रजापतिः’, तत्परिहार-  
समर्थान् रात्रावनुष्ठेयान् ‘एतान्’, अन्नहोमान् निश्चित्य  
तद्धोमेन ‘रक्षांसि’, अपहतवान् । अतः ‘यजमानः’, रात्रावेते-  
षां होमेन ‘रक्षांसि’, विनाशयति ॥

(२) तत्र पूर्वानुवाके विहितं प्रथमद्रव्यं सविधिकमनूय  
प्रशंसति । “आज्येन जुहोति । वज्रो वा आज्यम् । वज्रेणैव  
यज्ञाद्रक्षां स्यपहन्ति” ॥ १ ॥ इति । आज्यस्य प्रतिपदं करोति ।  
प्राणो वा आज्यं मुखत एवास्य प्राणं दधातीति तानूनन्नब्राह्मणे  
घृतं खलु वै देवा वज्रं कृतेत्युक्त्वादाज्यस्य वज्रत्वं ॥

(३) तस्य द्रव्यस्येतरद्रव्येभ्यो होमं प्रथमं विधत्ते । “आज्यस्य  
प्रतिपदं करोति । प्राणो वा आज्यम् । मुखत एवास्य प्राणं दधा-